

Heijden, Th. van der (1988), *Het leven uit een dag*. Amsterdam, Querido. Tweede druk. Eerste druk 1988. 199 blz.

Dit boek heb ik blijkbaar overgeslagen toen ik aan de letter 'H' gekomen was. Zou daar een verklaring voor zijn? Van der Heijden staat bekend als een barokke schrijver en dat spreekt mij als bewonderaar van Elsschot niet aan. Maar het is er nu toch van gekomen.

Het verhaalidee is origineel. De mensen hebben in dit boek maar één dag te leven. Ze evolueren dus binnen vierentwintig uur van baby tot oudje. Na hun dood gaan ze of naar de hemel, waar alles is samengebald tot één enkel moment, of naar de hel, waar alles eeuwig herhaald wordt. Binnen het leven van één dag kan alles maar één keer gebeuren, dus ook seks en

zwangerschap. Daar draait het allemaal om. Benny Wult en Gini Trades hebben seks en ze willen dat het niet bij die ene keer blijft. Daarom besluiten ze een blinde man, Scant, te vermoorden. Ze worden allebei veroordeeld tot de elektrische stoel en hopen zo in de hel te komen. Maar het plan mislukt, want ook al is Gini medeplichtig, toch wordt ze naar de hemel gestuurd omdat ze niet met overtuiging gemoord heeft, maar vooral haar vriend ter wille heeft willen zijn.

Het eerste deel van het boek gaat over het verblijf van Benny en Gini op aarde, het tweede over het verblijf van Benny in de hel. De eerste zestig bladzijden zijn boeiend en bepaalde stukken in het tweede deel ook. De zeer uitvoerige en uiterst gedetailleerde beschrijving van de vrijerij tussen Benny en Gini in deel 1 vond ik vervelend en langdradig. Ook nogal degoutant. Ik wist niet dat negen vrouwen op tien kakken tijdens het persen. Bah. En dan die vieze moederkoek en al dat bloed en de navelstreng. Wat is geboren worden een vuile, bloederige bedoening. Degoutant gewoonweg. En daar wordt dan zo lysrich over gedaan.

In het tweede deel doet Benny het met mannen. 24 knapen in twee rijen met een erectie waar hij tussen moet lopen en 'gepakt' wordt door elke knaap van wie hij de penis aanraakt. (157-161) Daarop volgt de waanzinnige beschrijving van parachutisten die tijdens hun val neuken en geneukt worden. (161-165) Het is mij een raadsel wat deze beschrijvingen bijdragen tot het verhaal.

Het barokke van Van der Heijden viel al met al mee, al schrijft hij geen taal voor de twitteraars van vandaag. Bijvoorbeeld 178. Soms is de beeldspraak of de formulering knap, soms niet. Zie voorbeelden onder 'CITATEN'. Meegenomen is dat hij tussen de regels door kritiek formuleert op de priesterkaste die alles meent te weten over hel en hemel 'uit de Boeken'.

Ik zal het boek houden want het is enige wat ik van Van der Heijden heb, en ik ben niet van plan nog ander werk van hem te lezen. Het is me alles bij elkaar te langdradig.

Philip Vermoortel
02-2023

CITATEN

32: De muziek uit de koptelefoon klonk als het gerammel van een zak vol spelden.

63: Haar vingers haalden met kleine graaiende bewegingen steeds meer van de stof de holte van haar hand binnen, zodat de mouw steeds strakker om haar gestrekte arm stond, en een deel van de schouder bloot kwam.

75: Haar nagels haakten in zijn huid.

76: Het was de troost, en tegelijk de misleiding, van de lust, want lust bedwelmt het denken, en verleidt alleen tot gedachten aan meer lust.

78: Zij beet opnieuw tot bloedens toe op haar onderlip, en toen dat niet hielp zette zij, om niet te hoeven schreeuwen, haar nagels in zijn nek.

118: Hij was ervan overtuigd dat er geen volgende wereld bestond waarin hij de zon terug zou zien. De zon niet, en Gini evenmin.

120: De gedachte aan het absolute niets was in zoverre een troost, dat geen bewustzijn haar daar meer kon voorhouden dat ze zich bekocht moest voelen.

124: De kuitspieren kronkelden als slangen in een zak.

128: ['schrijven' = 'pijnlijk zijn door schuren of schaven'/'van wonden: een pijnlijk trekkend en brandend gevoel geven of veroorzaken' 'de wond schrijnt' (Van Dale)]

129: steekkarretjes, die met een enkele splinter lak hun oorspronkelijke kleur verrieden

147: Tegen het eind van de zomerochtend rolden zij zich op, de schaduwen, als de zwarte ezelsoren van brandend papier [...].

160: een aanzwellend gezoem [...] als van een fijngetande kam waar een duimnagel langsgehaald wordt

178: Eerst hevig aan het transpireren raken moesten ze, voordat er eindelijk over de dreiging gepraat werd.

185: Benny herkende een populaire deun, tot groter tamheid bewerkt voor fluit en strijkers en een tokkelende elektrische gitaar.